

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 199/2019-31

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 26. júla 2019 v senáte zloženom z predsedníčky Jany Laššákovej a zo sudcov Petra Molnára a Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti PV Tekovské Nemce, s. r. o., IČO 45 320 748, Mraziarenská 6, Bratislava, právne zastúpenej advokátom Mgr. Andrejom Maarom, advokátska kancelária, Dunajská 6, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 a práva na účinný opravný prostriedok podľa čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na účinný prostriedok nápravy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 47 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 13 Cob 122/2018 z 12. marca 2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti PV Tekovské Nemce, s. r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. mája 2019 doručená ústavná sťažnosť obchodnej spoločnosti PV Tekovské Nemce, s. r. o., IČO 45 320 748, Mraziarenská 6, Bratislava (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 a práva na účinný opravný prostriedok podľa čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na účinný prostriedok nápravy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 47 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) uznesením Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 13 Cob 122/2018 z 12. marca 2019 (ďalej aj „napadnuté uznesenie krajského súdu“).

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že krajský súd napadnutým uznesením rozhodol o prerušení konania sp. zn. 13 Cob 122/2018, a to do skončenia konania o dovolaní proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 13 Cob 48/2018 z 19. septembra 2018. Sťažovateľka v prerušenom konaní (konaní o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 18 Cb 57/2017-304 z 1. marca 2018) vystupuje ako žalobca. Krajský súd prerušenie konania napadnutým uznesením odôvodnil takto:

«Vo vzťahu k prejednávanej veci krajský súd konštatuje, že okresný súd odvolaním napadnutým rozsudkom žalobe žalobcu vyhovel a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 42.491,12 Eur spolu s príslušenstvom. Pri posúdení žalobcovho nároku a obrany žalovaného, okresný súd vychádzal z Nálezu Ústavného súdu SR č. k. PL. ÚS 17/2014-132 zo dňa 22.6.2016. V zmysle tohto nálezu bola konštatovaná neústavnosť časti vyhlášky Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 221/2013 Z. z. S prihliadnutím na zjednocujúce stanovisko pléna Ústavného súdu SR sp. zn. PLz. ÚS 1/06 konštatoval okresný súd účinky nálezu ex tunc, a tým aj neústavnosť účtovanej platby žalovaným žalobcovi za stavu nepreukázania uzavretej zmluvy medzi žalobcom a žalovaným o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny s poukazom na ust. § 26 ods. 23

vyhlášky č. 221/2013 Z. z. v spojení s Nálezom Ústavného súdu SR č. k. PL. ÚS 17/2014-132 zo dňa 22.6.2016. Okresný súd ako relevantné vyjadroval otázky týkajúce sa tak pôvodného zákona o energetike č. 656/2004 Z. z., ako aj aktuálne platného zákona o energetike č. 251/2012 Z. z. na právny vzťah sporových strán, a to najmä vo vzťahu k posudzovaniu otázky (ne)existencie zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny medzi žalobcom a žalovaným.

Z obsahu žalovaným podaného dovolania, datovaného dňa 23.10.2018, proti rozsudku Krajského súdu v Žiline sp. zn. 13Cob/48/2018 zo dňa 19.9.2018 (č. l. 394 - 413 spisu) je zrejmé, že žalovaný ako podstatnú vymedzil v podanom dovolaní práve otázku týkajúcu sa právneho vzťahu medzi výrobcou elektriny a žalovaným ako prevádzkovateľom distribučnej sústavy, otázku posúdenia tohto právneho vzťahu podľa zák. č. 656/2004 Z. z. o energetike, resp. podľa zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a tiež otázku aplikácie Nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 17/2014 ex nunc alebo ex tunc. Otázky vymedzené žalovaným v ním podanom dovolaní sú otázkami, ktoré ako relevantné bude nevyhnutné vyriešiť Krajským súdom v Žiline ako súdom odvolacím aj v prebiehajúcom súdnom konaní vedenom pod sp. zn. 13Cob/122/2018, kde žalobca za obdobných skutkových a právnych okolností uplatňuje voči žalovanému nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia titulom neústavných platieb, ktoré mal žalovaný od žalobcu prijať a aj neoprávnenosť žalovaným vykonaného započítania. Tieto otázky bez ohľadu na skutočnosť, že konanie vedené pred krajským súdom pod sp. zn. 13Cob/48/2018 bolo konaním medzi žalovaným ako dovolateľom a spoločnosťou [REDACTED] ako žalobcom, ktorý je odlišný od žalobcu v aktuálne vedenom súdnom konaní Krajského súdu v Žiline sp. zn. 13Cob/122/2018, majú dopad aj na rozhodovanie krajského súdu ako súdu odvolacieho, keďže sa prekrývajú s odvolacími námietkami žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Žilina v odvolaní zo dňa 16.04.2018 (č. l. 326 - 334 spisu).

V žalovaným vyvolanom odvolacom konaní sp. zn. 13Cob/122/2018 tak bude nevyhnutné krajským súdom posudzovať aplikáciu zákona č. 656/2004 Z. z. o energetike, resp. zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike na daný právny vzťah žalobcu a žalovaného, zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy, ako aj účinky Nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 17/2014, ktorým Ústavný súd SR dospel k záveru o rozpore časti vyhlášky č. 221/2013 Z. z. s Ústavou Slovenskej republiky. Rozhodujúcou sa pritom javí otázka

existencie zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy a otázka účinkov tohto Nálezu Ústavného súdu, teda či tento môže pôsobiť *ex tunc* aj na nároky vzniknuté do uverejnenia tohto nálezu v Zbierke zákonov, alebo *ex nunc* iba na nároky vzniknuté od uverejnenia nálezu v Zbierke zákonov. Vyriešenie týchto otázok má zásadný dopad vo vzťahu k uplatnenému nároku žalobcu na vrátenie platieb, o ktorých žalobca tvrdí, že boli žalovanému vyplácané na základe ustanovenia vyhlášky č. 221/2013 Z. z., ohľadom ktorého ústavný súd konštatoval jeho protiústavnosť, ako aj vo vzťahu k uplatnenému nároku žalobcu na zaplatenie podpory vo forme doplatku, o ktorom nároku v rámci použitej obrany žalovaný tvrdí, že bol použitý na započítanie účtovaný poplatok za prístup do distribučnej sústavy, tým malo dôjsť k zániku nároku žalobcu. V dovolacom konaní sa tak budú riešiť otázky, ktoré majú zásadný význam aj pre rozhodnutie krajského súdu ako súdu odvolacieho v prejednávanej veci sp. zn. 13Cob/122/2018.

V zmysle uvedených zhodnotení je krajský súd názoru, že konanie o dovolaní zo dňa 23.10.2018, ktoré podal žalovaný proti rozsudku Krajského súdu v Žiline sp. zn. 13Cob/48/2018 zo dňa 19.9.2018, je konaním, v ktorom sa riešia otázky, ktoré budú mať význam aj pre rozhodnutie odvolacieho súdu v tejto odvolacej právnej veci. V dovolaní napadnutom rozsudku Krajského súdu v Žiline boli riešené práve vyššie vymedzené otázky týkajúce sa aplikácie relevantnej právnej úpravy a účinkov Nálezu Ústavného súdu SR, a preto výsledok konania o dovolaní, ktoré bolo podané žalovaným proti tomuto rozsudku Krajského súdu v Žiline, má podstatný vplyv a význam pre rozhodnutie odvolacieho súdu vo veci, kde predmetom konania je obdobne nárok na vrátenie platieb vyplatených na základe ústavným súdom konštatovaného neústavného ustanovenia vyhlášky č. 221/2013 Z. z.. Je tak namieste, aby krajský súd konanie o podanom odvolaní prerušil a za rešpektovania princípu právnej istoty vo veci rozhodol až po tom, ako relevantné právne otázky posúdi najvyššia súdna autorita. Krajský súd v zmysle Čl. 2 ods. 1, 2 CSP zvyrazňuje, že obsahom princípu právneho štátu je vytvorenie právnej istoty, že na určitú právne relevantnú otázku sa pri opakovaní v rovnakých podmienkach dáva rovnaká odpoveď (napr. I. ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95 a II. ÚS 80/99, III. ÚS 356/06). Rešpektovanie princípu právnej istoty musí byť prítomné v každom rozhodnutí orgánov verejnej moci, a to tak v oblasti normotvornej, ako aj v oblasti aplikácie práva, keďže práve na ňom sa hlavne a predovšetkým zakladá dôvera občanov, ako aj iných fyzických osôb

a právnických osôb k orgánom verejnej moci (IV. ÚS 92/09). Diametrálne odlišná rozhodovacia činnosť všeobecného súdu o tej istej právnej otázke za rovnakej alebo analogickej skutkovej situácie, pokiaľ ju nemožno objektívne a rozumne odôvodniť, je ústavne neudržateľná (IV. ÚS 209/2010, m. m. PL. ÚS 21/00, PL. ÚS 6/04, III. ÚS 328/05). Aj keď právne závery všeobecných súdov obsiahnuté v ich rozhodnutiach nemajú v právnom poriadku Slovenskej republiky charakter precedensu, ktorý by ostatných sudcov rozhodujúcich v obdobných veciach zaväzoval rozhodnúť identicky, napriek tomu protichodné právne závery vyslovené v analogických prípadoch neprispievajú k naplneniu hlavného účelu princípu právnej istoty ani k dôvere v spravodlivé súdne konanie (obdobne napr. IV. ÚS 49/06, III. ÚS 300/06) (viď uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 22.11.2011, č. k. IV. ÚS 499/2011-25).

Krajský súd si je vedomý ustálenej súdnej praxe, v zmysle ktorej v zásade dovolacie konanie samo osebe nie je dôvodom pre prerušenie súdneho konania, a teda ani dôvodom pre prerušenie odvolacieho konania. V intenciách konkrétnej prejednávanej odvolacej právnej veci je však situácia kvalitatívne odlišná, nakoľko v inom súdnom rozhodnutí bol Krajským súdom v Žiline ako súdom odvolacím v skutkovo a právne obdobnej veci potvrdený rozsudok okresného súdu, proti ktorému rozhodnutiu krajského súdu ako súdu odvolacieho bolo žalovaným podané dovolanie. Krajský súd aj s prihliadnutím na skutočnosť väčšieho množstva prejednávaných právnych vecí založených na obdobnom skutkovom a právnom základe považuje za vhodné a dôvodné, aby o rozhodujúcich právnych otázkach, na ktorých stojí posúdenie v konaní uplatnených nárokov, bolo prioritne rozhodnuté Najvyšším súdom SR ako súdom dovolacím. Krajský súd zároveň považuje za potrebné poukázať na Nález Ústavného súdu SR I. ÚS 21/2000 zo dňa 20. septembra 2000, podľa ktorého „ustanovenie §109 ods. 2 písm. c) OSP (pozn. aktuálne ust. §164 CSP) sa musí vykladať a uplatňovať v súlade s Ústavou SR, pričom zo žiadneho ustanovenia Ústavy SR nemožno vyvodiť, že prerušením konania jeho účastník stráca právo na to, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prieťahov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR.“

Na základe uvedeného tak krajský súd pristúpil k prerušeniu prebiehajúceho odvolacieho konania, a to až do skončenia konania o dovolaní podanom žalovaným podaním zo dňa 23.10.2018 proti rozsudku Krajského súdu v Žiline sp. zn. 13Cob/48/2018 zo dňa 19.09.2018.»

3. Sťažovateľka zastáva názor, že prerušenie konania jej odoprelo možnosť účinnej obrany svojich práv a spôsobilo zbytočné priesťahy v konaní.

3.1 Napadnutým uznesením o prerušení konania boli podľa sťažovateľky jej práva na spravodlivý proces dotknuté omnoho intenzívnejšie, ako by boli dotknuté práva žalovaného, ak by sa konanie neprerušilo, ale meritórne skončilo. Podľa mienky sťažovateľky z odôvodnenia napadnutého uznesenia o prerušení konania však vyplýva, že krajský súd pri rozhodovaní, či preruší alebo nepreruší konanie, nezvažoval potenciálne dopady jednotlivých výrokov takého uznesenia na jednotlivé sporové strany, resp. na strany ako také. Hlavným argumentom, na základe ktorého krajský súd rozhodol o prerušení, bol podľa úvah sťažovateľky iluzórny scenár, že by sa žalovaný proti meritórnemu rozsudku dovoľával na Najvyššom súde Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), ktorý by takému dovolaniu mohol vyhovieť a meritórny rozsudok zrušiť, a teda aj tak by krajský súd rozhodoval opäť. Na základe tohto myšlienkového postupu podľa slov sťažovateľky potom krajský súd vyvodil záver, že je hospodárnejšie radšej nevydať žiaden rozsudok, ako vydávať najprv vyhovujúci a potom zamietajúci. Tento postup je podľa mienky sťažovateľky fundamentálne neprípustný jednak z dôvodu, že namiesto záujmov sporových strán uprednostňuje záujem súdu, a jednak z dôvodu, že je ním implicitne vyjadrená predpojatosť v tejto veci – že súd napokon rozhodne opačne, ako by rozhodol teraz.

3.2 Rozhodnutie najvyššieho súdu by bolo podľa názoru sťažovateľky v tomto konaní pre krajský súd záväzné len za predpokladu, že by išlo o rozhodnutie vydané v dovolacom konaní proti rozhodnutiu v tomto konaní – v zmysle § 455 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazané právnym názorom dovolacieho súdu. Inak je súd viazaný len rozhodnutiami súdov uvedenými v § 193 CSP, medzi ktoré podľa sťažovateľky nepatrí rozhodnutie najvyššieho súdu.

3.3 Sťažovateľka navyše dopĺňa, že neexistuje právna opora, ktorá by umožňovala súdu prerušiť konanie kvôli posúdeniu otázky, ktorú je vecne, miestne a funkčne príslušný

posúdiť sám. V prípade, že by sa súdne konania prerušovali z dôvodov, že v budúcnosti môže mať nadriadený súd rozdielny názor, potom by sa podľa presvedčenia sťažovateľky všetky prvoinštančné konania museli prerušovať s otázkami smerovanými k nadriadeným súdom.

3.4 Krajský súd vo veci sťažovateľky podľa jej slov v konaní nerozhodol z dôvodu, že nadriadený súd by v dovolacom konaní mohol mať iný názor, na základe ktorého by jeho rozsudok zrušil. Sťažovateľka poukazuje na fakt, že takéto odôvodnenie fakultatívneho prerušenia konania nemôže obstať, najmä v situácii, že ani jednej zo sporových strán nepriznáva rýchlejšiu a účinnejšiu ochranu práv.

3.5 Otázka, na vyriešenie ktorej sa rozhodol krajský súd čakať, nie je podľa názoru sťažovateľky prejudiciálnou. Rozhodnutie o dovolaní, na ktoré sa rozhodol krajský súd čakať, nebude preň podľa mienky sťažovateľky právne záväzné (§ 455 CSP), a pokiaľ by aj konania žalovaného smerovali k jeho úspechu, nepochybne (po zbytočných priet'ahoch) aj tak podľa úvah sťažovateľky skončia pred ústavným súdom, ktorý je reálne tou najvyššou súdnou autoritou a ktorý by relevantné otázky pravdepodobne posúdil v súlade s terajšou rozhodovacou praxou krajských súdov.

3.6 Sťažovateľka je toho názoru, že prerušenie konania jej odňalo možnosť účinnej obrany svojich práv. Naopak, ak by krajský súd sťažovateľkino konanie neprerušil, ale meritórne by rozhodol, žalovaný (v prípade jeho neúspechu) by mal podľa posúdenia sťažovateľky možnosť obrátiť sa s dovolaním na najvyšší súd, ktorý by sám posúdil, či konanie o dovolaní preruší do skončenia skôr podaného dovolania.

3.7 Sťažovateľka ďalej konštatuje, že krajský súd v poučení o prípustnosti odvolania proti napadnutému uzneseniu o prerušení konania vyslovil záver, že odvolanie proti jeho uzneseniu o prerušení konania podľa § 164 CSP nie je prípustné. Sťažovateľka je toho názoru, že jej tým bolo odoprené právo dvojinštančného rozhodovania, keď nemala možnosť apelácie a účinný prostriedok nápravy pred súdom. V tejto súvislosti sťažovateľka poukazuje najmä na to, že proti napadnutému uzneseniu o prerušení konania nie je prípustné ani len dovolanie.

3.8 Podľa sťažovateľky krajský súd selektívne aplikoval ustanovenia § 164 CSP bez použitia § 357 písm. n) CSP, čo má podľa sťažovateľky zákonite za následok buď porušenie práva na spravodlivý proces zmarením práva na účinný prostriedok nápravy, alebo porušenie práva na prejednanie a rozhodnutie veci bez zbytočných a neprimeraných prietáhov.

4. Sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd „*zrušil uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn.: 13Cob/122/2018 zo dňa 12.03.2019, ktoré nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 21.03.2019, ktorým Krajský súd v Žiline rozhodol o prerušení konania 13Cob/122/2018 do skončenia konania o dovolaní proti rozsudku Krajského súdu v Žiline sp. zn. 13Cob/48/2018, ktorým došlo k porušeniu základných práv a slobôd Sťažovateľa:*

- *právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov, dané článkom 48 ods. 2 Ústavy SR;*

- *právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch, dané článkom 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ľudských právach;*

- *právo na účinný opravný prostriedok pred vnútroštátnym orgánom, dané článkom 13 Európskeho dohovoru o ľudských právach;*

- *právo na účinný prostriedok nápravy pred súdom a právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, dané článkom 47 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie.“.*

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

III.

6. Predmetom ústavnej sťažnosti je predovšetkým posúdenie otázky, či v dôsledku prerušenia civilného sporového konania podľa Civilného sporového poriadku mohlo vzhľadom na špecifiká sťažovateľkinej veci dôjsť k porušeniu ústavného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, a otázky, či sťažovateľka prerušením konania s poučením o nemožnosti odvolania sa proti napadnutému uzneseniu o prerušení konania nebola ukrátená o účinný opravný prostriedok ochrany jej práv.

7. Ústavný súd pripomína, že sťažovateľka sa s obdobnou až rovnakou otázkou o možnom porušení práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov v dôsledku prerušenia civilného súdneho konania už v minulosti v inej veci na ústavný súd obrátila. Ústavný súd na dopyt sťažovateľky odpovedal uznesením sp. zn. II. ÚS 432/2017 z 29. júna 2017, ktorým sťažnosť odmietol v tejto časti pre zjavnú neopodstatnenosť.

7.1 Ústavný súd tak aj tentokrát, avšak s ohľadom na konkrétne okolnosti prerokovávanej ústavnej sťažnosti, objasňuje, že čo sa týka námietky sťažovateľky, že prerušením konania dochádza k zbytočným priet'ahom v konaní pred krajským súdom, je potrebné povedať, že čl. 48 ods. 2 ústavy upravuje základné právo na prerokovanie vecí bez zbytočných priet'ahov.

7.2 V každom súdnom konaní dochádza hneď od začatia konania sprvoti k opodstatneným „priet'ahom“, resp. vhodnejšie je hovoriť o plynutí času/lehoty. Opakom zbytočných priet'ahov je potom rozhodovanie v primeranej lehote – možno odkázať na znenie čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorý pojednáva o práve na prerokovanie vecí v primeranej lehote. Rozhodovanie v primeranej lehote znamená, že čas rozhodovania prirodzene plynie a nemožno považovať za neprimerané (resp. za zbytočné priet'ahy – slovami ústavy) také úkony súdu, ktoré sú potrebné na spravodlivé rozhodnutie vecí (pojednávanie, vykonanie dôkazov a pod.) alebo s ktorými právny predpis vyslovene počíta ako s povinnými úkonmi súdu počas konania (doručovanie žaloby protistrane a pod.).

7.3 Článok 48 ods. 2 ústavy je preto potrebné vykladať aj v súvislosti s ostatnými článkami ústavy a je potrebné nazrieť aj do procesnoprávných noriem upravujúcich postup súdov v civilnom súdnom konaní.

7.4 Podľa § 164 CSP ak súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha súdne alebo správne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na také konanie podnet.

7.5 K fakultatívnemu rozhodnutiu o prerušení konania podľa § 164 CSP je potrebné uviesť, že pôjde o otázky, ktoré by súd mohol sám vyriešiť ako prejudiciálne (pozri § 194 CSP). Je však na vôli súdu, či tak urobí alebo či počká na vyriešenie otázky v súdnom alebo správnom konaní, ak takéto konanie už prebieha, alebo môže dať na takéto konanie aj sám podnet a následne konanie preruší.

7.6 Súd si pri fakultatívnom prerušení konania však musí uvedomiť a najmä zväžiť, či prerušenie konania prispeje (alebo je dokonca predpokladom) k spravodlivému rozhodnutiu vo veci (t. j. k naplneniu dikcie čl. 46 ods. 1 ústavy) a tento dôvod prerušenia konania tak preváži nad záujmom na postupe bez zbytočných prietáhov, ktorý je rozhodnutím o prerušení konania dotknutý. Pri fakultatívnom prerušení konania (na rozdiel od obligatórneho podľa § 162 CSP) je to práve súd, ktorý vyvažuje jednotlivé záujmy stojace pri prerušení konania proti sebe – záujem na spravodlivom rozhodnutí veci a záujem na konaní bez zbytočných prietáhov (dodajme, že v prípade obligatórneho prerušenia konania vyvážil tieto záujmy sám zákonodarca preferovaním záujmu na spravodlivom rozhodnutí veci. Súd tak nemá možnosť zvažovania a pri naplnení hypotézy § 162 CSP konania preruší obligatórne). Vyváženie stretu týchto záujmov v prospech záujmu na spravodlivom rozhodnutí veci pretavené do rozhodnutia o prerušení konania musí byť v prípade fakultatívneho prerušenia konania riadne zdôvodnené v odôvodnení rozhodnutia, ktorým sa konanie prerušuje.

7.7 Teda samotný Civilný sporový poriadok počíta s takým „prietahom“ v konaní spočívajúcim v možnom prerušení konania pre účely vyriešenia otázky, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu. Takýto „prietah“, resp. odôvodnenú realizáciu takého fakultatívneho úkonu súdu podľa § 164 CSP, nemožno potom považovať za zbytočný, ale za zákonom predpokladaný, a v prípade riadneho odôvodnenia jeho realizácie neporušujúci právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 47 ods. 1 charty.

7.8 Prevedené na skutkový a právny stav v sťažovateľkinej veci ústavný súd hodnotí argumentáciu krajského súdu, ktorou odôvodnil prerušenie konania do rozhodnutia dovolacieho súdu v obdobnej veci, za ústavne akceptovateľnú a neporušujúcu práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a na prejednanie veci v primeranej lehote.

7.9 Krajský súd učinil rozhodnutie prerušiť odvolacie konanie v záujme dosiahnutia čo najspravodlivejšieho meritórneho rozhodnutia a z odôvodnenia napadnutého uznesenia

nemožno vyčítať arbitrárny prístup krajského súdu. Naopak, krajský súd pristúpil k odôvodneniu svojho rozhodnutia prerušiť odvolacie konanie riadne a ústavne aprobovateľne v záujme chrániť právo strán sporu na spravodlivé súdne rozhodnutie vo veci samej. Tieto závery krajského súdu ústavný súd pokladá za dôveryhodné, zrozumiteľné a ústavne korektné.

8. Čo sa týka námietky sťažovateľky, že krajský súd v poučení o prípustnosti odvolania proti napadnutému uzneseniu o prerušení konania vyslovil záver, že odvolanie proti napadnutému uzneseniu o prerušení konania podľa § 164 CSP nie je prípustné, čím jej malo byť odoprené právo dvojinštančného rozhodovania (a teda právo na účinný prostriedok nápravy pred súdom), ústavný súd primárne poukazuje na § 164 CSP v spojení s § 357 písm. n) CSP. Z týchto právnych noriem vyplýva, že proti prerušeniu konania podľa § 164 CSP je odvolanie prípustné, ak ide o uznesenie súdu prvej inštancie.

8.1 Podľa § 378 ods. 1 CSP sa na konanie na odvolacom súde primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

8.2 Vzhľadom na uvedené sa ústavný súd zaoberá otázkou ústavne udržateľného výkladu a aplikácie citovaných noriem so zreteľom na závery krajského súdu o nemožnosti podať odvolanie proti napadnutému uzneseniu o prerušení odvolacieho konania a námietky sťažovateľky, podľa ktorých ak krajský súd aplikoval v odvolacom konaní ustanovenie týkajúce sa konania pred súdom prvej inštancie (t. j. prerušenie konania v zmysle § 164 CSP), potom mal obdobne aplikovať aj ustanovenia týkajúce sa opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam súdu prvej inštancie [t. j. aplikovať § 357 písm. n) CSP].

8.3 Ustanoveniami o konaní pred súdom prvej inštancie, ktoré sa podľa § 378 ods. 1 CSP primerane použijú na konanie na odvolacom súde, sa podľa náhľadu ústavného súdu myslia ustanovenia druhej časti Civilného sporového poriadku (nazvanej „Konanie v prvej inštancii“), t. j. ustanovenia § 156 až § 264 CSP. Medzi tieto ustanovenia tak jasne patria aj normy o prerušení konania a ustanovenie § 164 CSP o fakultatívnom prerušení konania.

8.4 Ustanovenie § 357 písm. n) CSP pojednávajúce o odvolaní proti uzneseniu o prerušení konania podľa § 164 CSP, ak ide o uznesenie súdu prvej inštancie, je systematicky zaradené do štvrtej časti Civilného sporového poriadku nazvanej „Opravné prostriedky“. Tieto normy upravujú opravný prostriedok (odvolanie) proti rozhodnutiam súdu prvej inštancie, úkony súdu prvej inštancie po podaní odvolania a následne konanie na odvolacom súde, na ktoré sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak. Táto časť sa tak bez pochyb (vychádzajúc z jazykového, teleologického i systematického výkladu) týka odvolacieho konania po podaní odvolania a neupravuje konanie súdu prvej inštancie po doručení žaloby, ktorou sa má začať prvoinštančné konanie. Ustanovenie § 378 ods. 1 CSP tak má na mysli primeranú aplikáciu § 156 až § 264 CSP, a nie aplikáciu noriem o odvolaní proti rozhodnutiam súdu prvej inštancie a o konaní o odvolaní podľa štvrtej časti Civilného sporového poriadku nazvanej „Opravné prostriedky“, kam patrí i § 357 CSP.

8.5 Z dosiaľ prezentovaných východísk je možné vyvodiť záver, že v rámci odvolacieho konania je prípustné aplikovať normy o prerušení konania podľa § 164 CSP (upravené v časti Civilného sporového poriadku pojednávajúcej o konaní súdu prvej inštancie), avšak na takéto konanie a eventuálne rozhodnutie odvolacieho súdu o prerušení konania nie je možné aplikovať normy časti Civilného sporového poriadku pojednávajúce o konaní o opravnom prostriedku proti rozhodnutiam súdu prvej inštancie, teda ani normy upravujúce možnosť podať odvolanie proti uzneseniu o prerušení konania podľa § 164 vydanému súdom prvej inštancie. Predsa sám krajský súd vydáva rozhodnutie o prerušení konania ako odvolací súd v konaní o odvolaní proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie. Poučenie krajského súdu z napadnutého uznesenia o nemožnosti podania odvolania proti tomuto napadnutému uzneseniu tak konvenuje ústavným súdom prezentovanej línii výkladu a aplikácie dotknutých noriem Civilného sporového poriadku a neporušuje právo na účinný prostriedok nápravy v zmysle čl. 13 dohovoru a čl. 47 ods. 1 charty.

8.6 Ak sa má ústavný súd *ad absurdum* zamyslieť nad argumentáciou sťažovateľky, musí odkázať, že prijatím jej videnia (a výkladu) práva by aktéri právneho života vedeli s neznesiteľnou ľahkosťou interpretácie a aplikácie Civilného sporového poriadku dospieť k zákonom nepredpokladanej situácii, keď by napr. aj proti rozhodnutiu dovolacieho súdu

v konaní o dovolaní [napr. proti uzneseniu o zastavení konania pre nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, upravenému v § 161 ods. 2 CSP (teda v časti Civilného sporového poriadku pojednávajúcej o konaní pred súdom prvej inštancie a časti rovnakej, v ktorej sa nachádza § 164 CSP o prerušení konania), pričom podľa § 357 písm. a) CSP je proti uzneseniu súdu prvej inštancie o zastavení konania prípustné odvolanie] bolo prípustné odvolanie, keďže aj § 438 ods. 1 CSP (identicky ako § 378 ods. 1 CSP, z ktorého sťažovateľka vyvodzuje, že na rozhodovanie odvolacieho súdu by sa mali vzťahovať aj normy o odvolaní proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie) ustanovuje, že „*na konanie na dovolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak*“.

9. Akcentujúc dosiaľ predostreté závery k námietkam sťažovateľky, ústavný súd uzatvára, že ani po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie by ústavný súd nevidel žiaden priestor na vyslovenie porušenia označených ústavných práv sťažovateľky napadnutým uznesením krajského súdu. Ústavný súd tak ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. júla 2019